

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ŞI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăştie” şi „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului”.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu preţuri moderate
Abonamentele şi inserţiunile se plătesc înainte.

Către onoraţii cetitori.

Ne apropiem de sfârşitul anului. Fără voie, fiecare om îşi aruncă privirile asupra trecutului şi caută sporul sau paguba ce a îndurat în cursul anului, făurind pentru viitor planuri nouă. Astfel şi noi cei dela „*Bunul Econom*” ne întrebăm: ce am făcut anul acesta pentru foaia noastră, împlinitu-ni-s'a cel puţin pe jumătate speranţele noastre şi ce vom face pe viitor?

Înainte cu trei ani o mână de oameni de inimă au înfiinţat aci în Orăştie o societate economică, cu scop a ajuta înaintarea poporului nostru în ale agriculturii, industriei şi comerciului. Intre mijloacele ei, de a răspândi ştiinţele economice, a fost şi edarea foii „*Bunul Econ.*” Deşi condusă cu pricepere şi pusă la dispoziţia publicului pe un preţ foarte mic, nu a fost sprijinită, așa, încât *Reuniunea*, după doi ani de experienţă, a hotărât să înceteze cu edarea mai departe a foii. Ar fi fost o mare pierdere pentru noi, Românii, dispariţia acestei reviste, unică în felul ei, care se interesează mai cu seamă de meseria principală, cu care se îndeletniceşte majoritatea poporului nostru, adică cu agricultura. Sub astfel de împrejurări am luat asupra noastră continuarea edării foii „*Bunul Econom*”.

Am introdus mai multe îmbunătăţiri, cari credem că on. cetitori le-au şi apreciat. Nu am cruţat nimica, ce am

crezut că poate fi în interesul scopului ce urmărim. Cu toate acestea suntem nevoiţi a mărturisi, cu multă durere, că şi noi întocmai ca şi antemergătorii nostri, nu am găsit în poporul nostru acel sprijin, la care am fi fost îndreptăţiţi a ne aştepta. Cu toate acestea

este, că vom da în fiecare număr şi câte o ilustraţiune, care de sigur va face plăcere cetitorilor. Această inovaţiune, încă reclamă cheltueli însemnate şi noi aducem şi această nouă jertfă, numai cu dorul de a oferi cetitorilor o foaie, care nisueşte a întruni: folositorul cu plăcutul. Având încă în vedere şi preţul foii, care este redus la minimum posibil, facem un călduros apel cu deosebire către cărturarii nostri, mai ales cari au ocaziune a conveni des cu poporul să sprijinească foaia moraliceşte şi materialiceşte prin abonamente cât de numeroase, așa ca la sfârşitul anului să avem cel puţin mângâierea, că nu trebuie să plătim, şi dela noi, pentru hârtie, tipar şi portul postal necesar foaiei. Credem că este îndeajuns munca noastră, care o depunem în mod gratuit pentru luminarea şi înaintarea poporului nostru. Rugăm a contribui la aceasta, pe fiecare Român de inimă. Dela ei depinde îmbunătăţirile ce dorim a le înmulţi treptat cu sprijinul, de care vom fi învredniciti.

Exprimând, acestea rugăm pe on. nostri cetitori să fim bine înţeleşi. Scopul principal, ce urmărim noi prin răspândirea foii noastre, este a desvolta gustul de cetit, care

lipseşte aproape cu desăvîrşire poporului nostru. El trebuie stimulat pe toate căile la această îndeletnicire. Pentru a se instrui, poporenii nostri nu au alt mijloc decât lectura, ce se poate oferi numai prin foi de cuprins folositor pentru viaţa de toate zilele.

Andrei Baron de Şaguna.

(Vezi: „Foiţa”.)

desnădejdea nu ne-a cuprins. După un an de încercare, care se termină în curând, vom mai cerca şi pe cel viitor, având credinţa că on. public cetitor apreciând sacrificiile ce ne-am impus, ne va da îndeajuns sprijinul, ce merităm.

O nouă îmbunătăţire, ce aducem foii noastre, începând cu nrul present,

Inștiințare și apel în caasa albumurilor Reuniunii agricole din comitatul Sibielului.

În vorbirea ținută de subscrisul presid. când cu deschiderea expoziției industriale s'a fost scos la iveală planul de a se întocmi 2 albumuri, unul de broderii și alte cusături țărănești, firește alese și aveau frumoase, altul de țesături: covoare, cătrînțe, șorțuri, culmi, ștergare, merindețe, brăne, fețe de perini, de masă. Totodată s'a pus în vedere edarea unui al treilea album artistic, cuprinzând desemnuri în colorii, tipărite întocmai după original.

Aproape de neînchipuit este, cât de încordată și obositoare muncă ne-a cauzat expoziția și pregătirile cu săptămâni înainte. Stăruitori însă cum făgăduisem a rămânea și în viitor, comitetul reuniunii noastre agricole a fost convocat fără zăbavă, și în toial expoziției, a ținut o ședință, în care, la propunerea motivată a presidentului, s'a luat hotărârea de a se pregăti 3 albumuri, unul în 4 exemplare la fel pentru broderii și de cusături, altul cărăși în 4 exemplare la fel pentru țesături cum și un album tipărit în 500 exemplare, în total dar' 9 albumuri.

În scopul copiării și reproducerii am fost reținut, din obiectele expoziției, vre-o 300 piese alese, cu îngrijire de mai nainte. În schimbul obiectelor reținute am fost eliberat reverse pe seama numeroaselor colectante, cari toate cu satisfacție și mulțumire amintim, s'au declarat gata a lăsa în grija și paza noastră minunățiile alese.

Va să zică, expoziția atât de isbutită și faptul în adevăr surprinzător, că din miile de obiecte n'a perit și nu s'a stricat chiar nimic, a stîrnit încredere oare-cum nețermurită. Eată dar' unul din efectele stăruinței și îngrijirii, cu care s'a fost aranjat și cărmuit expoziția.

FOIȚĂ

Archiepiscopul și Metropolitul Andrei Bar. de Șaguna.

La anul 1848 în Dumineca Tomii, catedrala metropolitană din Carloveș, străbătută de mirosul tămăiei și al făcliilor de ceară, era plină de creștini adunați, ca să fie față la împlinirea unei mari taine de credință. Metropolitul Raiacici, asistat de doi episcopi sufragani și de un mare număr de preoți, săvîrșise chirotonirea unui episcop.

Primind darul archipăstoriei, noul episcop, un om de abea treizeci-și-nouă de ani, Andrei Șaguna se arătă în fața creștinilor, ca să rostească ultimul seu cuvânt, înainte de a pleca din cercul, în care își petrecuse tinerețele.

Cuvintele, cu care marele Arhieru și-a terminat discursul rostit cu această ocaziune, îl încheie astfel:

»Mai pe urmă iarăși înaintea ta Doamne

După petrecerea în registre, obiectele reținute au fost împachetate și rânduite, și deja 3 zile după închiderea expoziției, așadar' în vîlmășala înapoierii obiectelor, am înșghebat un atelier de cusătorie. În curînd s'a ivit trebuința de a spori puterile de lucru și deci atelierul. Destul că 4½ săptămâni au trecut, de când se lucrează, din zorile dimineții și până noaptea târziu, cu 12—22 țărance măestre în ale acului și răsboiului. După instrucția destul de anevoioasă, primită aici, unele femei mai îndemnatice au fost lăsate ca să lucreze acasă, avînd să sporească modelele la câte patru exemplare. Alte femei cărăși au primit să reproducă, acasă, în câte 2—4 exemplare câteva din țesături, cari apoi se vor pune în vînzare ca fiind mai pe sus de celelalte. Pregătirea albumurilor ne-a dat așadar' ocazia de a îmbia, în preajma ernii lucru și câștig frumos multor femei sîrace.

Bucuros am fi întetit lucrările și maiși, însă n'am isbutit să angajem lucrătoare aveau măestre în număr mai mare, deși plata ce îmbiam, 2 cor. pentru ziua de lucru, este negreșit măișoară.

Albumul de tipărit în colorii, în treacăt fie z'is, cere muncă de cel puțin 8 luni. Va fi alcătuit din vre-o 25 cartoane în mărime de 25/35 cmt. Prețul se va urca la vre-o 5000 cor. Zilele acestea vor apărea cele dintăiu 2 cartoane, înfațișând mai multe covoare.

Acesta puține constatări ajung spre a convinge pe ori-și-cine, că, dela expoziție încoaci, noi cărmacii reuniunii agricole și mai ales subscrisul president, care am luat asupra-mi sarcina în adevăr foarte grea de a conduce și supraveghea confecționarea numeroaselor modele pentru cele 3 resp 9 albumuri, — am muncit din răspuțeri și făcut-am tot ce a fost cu puțință întru de a isprăvi lucrul cât mai în grabă.

Deosebită laudă se cuvine numeroaselor

cad și zic: Tu Doamne știi, că cătră scopul meu doresc să alerg; pe Români ardeleni din adâncul lor somn să-i deștept și cătră tot ce e adevărat, plăcut și bun să-i trag! Tu Doamne umbrează-mă cu puternicul Tău scut! Tu îndulcește-mi ciasul morții, roadele amarelor mele osteneli Amin!»

Și într'adevăr ruga lui a fost ascultată de Prea Înaltul nostru Creator. El a fost bărbatul providențial, care a organizat pe Români risipiți prin țerile de sub stăpânirea Habsburgilor și părăsiți de veacuri, fără de nici o povață. Și chiar atunci, când i-a organizat, el a dat o direcție hotărîtă lucrării lor viitoare și prin întreaga lui viață ne-a arătat încătrău trebuie să nizuească urmașii, pentru-ca poporul nostru român să-și poată împlini chemarea.

Nu ne încercăm a da aci biografia Metropolitului Andrei, căci ea nu ar fi descrierea vieții unui om, ci înfațișarea unei părți strălucite din viața poporului român.

Temelia vieții noastre publice, bisericesti, școlare și culturale a pus'o marele

exponente, dintre cari aproape nici una n'a stăruit pentru înapoierea obiectelor aici reținute. Din contră, multe din preotesele și țerancele noastre au ținut să ne aducă cusături și țesături foarte vechi, pe cari nu le-au fost trimis la expoziție. Dovadă, că țerancele fruntașe și îndeosebi vrednicile preotese știu să aprețuiască lucrarea ce săvîrșim.

În presupunerea, că ici-colea se vor fi ivind nedumciri, pe cari, adevăr grăim, n'am avut când să le împrăștiem prin ziare, adevărim, că obiectele reținute se află toate în bună grije și că n'au suferit întru nimic.

Cusăturile de pe îi, cămăși etc. sunt copiate deja toate, de asemenea cătrînțele, șorțurile și brănele.

Modelele de culmi, ștergare și celelalte țesături vor fi gata și ele, peste vre-o 10 zile. Covoarele au trebuit date la tipar, unde vor fi copiate și ele în scurt timp. Pentru de a întimpina deci speșele împreunate cu trimiterea în două sau doară trei rinduri, rugăm pe cari îi privește să binevoiască a rămânea în asteptare timp de cel mult 2 săptămâni, când apoi vom înapoia cu recunoștință obiectele reținute. Trimiterea va urma pe speșele reuniunii. De altcum, se înțelege, că am fi foarte recunoscători acelora, cari ar lua înșiși obiectele în primire, întimpinând astfel împachetarea atât de uricioasă cum și speșele trimiterii cu posta. Luarea în primire se recomandă cu deosebire pentru cari își au domiciliul nu tocmai departe de Sibiu și cărora adese li-se îmbie ocazia de a veni înșiși sau de a trimite pe cineva după obiecte. Suntem încredințați, că cei mai mulți colectanți astfel vor urma.

După împărțirile premergătoare, pe cari îndatorați ne-am simțit a le face pe sama celor interesați, trecem la apelul ce urmează.

(Va urma).

Arhieru, căruia trebuie să ne închinăm cu evlavie.

Venerațiunea memoriei marelui Andrei nu se serbează de cătră toată suflarea românească, numai prin serviciile pioase divine pentru odichna nobilului seu suflet, dar' ea este profundă, eternă și plină de recunoștință, în toată clipa, ce ne aduce în minte faptele primului nostru Metropolit al ortodoxilor gr.-or români din Transilvania și Ungaria.

Legenda lui Ignat.

(20 Decemvrie v.)

Sfântul Ignat plecă odată la tîrg să-și cumpere porci de tăiat pentru Crăciun. Mergînd pe drum, întălni un om care ducea nouă porci spre vînzare. Sf. Ignat ca mușteriu ce era îl întrebă ce preț cere pe porci, omul îi răsponde că nu cere bani, în schimb însă îi cere un lucru ce va avea mai cu drag acasă. Sf. Ignat s'a învoit la această

DIN LUME

Episcopia Aradului. P. S. S. Vicarul Orăzii-mari V. Mangra, ales prin votul congresului diecesan pentru scaunul vacant al episcopiei Aradului, nu a fost întărit în aceasta dignitate de M. Sa Impăratul.

Noul tarif vamal al Germaniei, prin care se impune o taxă mare asupra produselor, agricultura care s'ar importa a adus oare-și-care impresiune asupra diferitelor state. Ce privește monarhia noastră, «G. Tr.» scrie între altele: în sferile politice monarhie a produs consternație și desorientare scrierea. că adunarea a primit proiectul tarifului vamal, prin care lovește în mod simțitor agricultura celorlalte state și produsele lor și ale cărui urmări le va simți mai ales monarhia noastră.

Noul ministru comun de războiu al monarhiei noastre. Maiestatea Sa a primit demisiunea ministrului comun de războiu Krieghammer. Noul ministru de războiu este generalul de divizie și șef-locotenent al statului major Henric cav. de Pitreich. Noul ministru e de 61 ani. El are cunoștințe adânci atât pe teren științific cât și pe terenul strategiei și se bucură de mare simpatie în cercurile înalte militare.

Turburările din Macedonia. Ziarul italian »Corriere della Sera«, publică în numărul de Joi, următoarea informație senzațională:

»Din izvor sigur se afirmă, că dacă turburările din Macedonia vor continua, o importantă misiune militară va fi în-

propunere, crezând că va cere o vită, de care avea destule. După-ce tocmeala a fost făcută, Sf. Ignat a luat porcii și a plecat cu ei acasă, rămânând ca vânzătorul să vie altă-dată să-și ia ce-i va fi drag dela casa lui. Dar' când a ajuns acasă, nevastă-sa născuse un copil. Atunci i-a părut rău de făgăduiala dată, căci nimic nu avea mai cu drag ca copilul. Văzându-se în așa nenorocită încurcătură, să rugă lui D-zeu să-l scape de nenorocirea ce și-a făcut. D-zeu care ascultă rugăciunile oamenilor drepti, a trimis pe Sf. Petru să-l scape din încurcătură.

Intr'una din seri, Sf. Ignat se pomeneste că vine un necunoscut, care era chiar Sf. Petru, și l-a rugat ca să-l găzduiască în acea noapte. După ce-l primi cu multă trageră de inimă, Sf. Ignat îi povestește întâmplarea cu cumpărarea porcilor și promisiunea făcută. La acestea Sf. Petru a răspuns: rău ai făcut, fiindcă acel om a fost necuratul și are să-ți ceară din ce ai mai drag chiar copilul ce-l ai. Dar' pentru-că ești un om drept, D-zeu a auzit rugăciunile ce i-le-ai făcut, și de aceea m'a trimis să-ți

credințată în primăvara viitoare Italiei și României. Despre această misiune se va discuta în apropiata întâlnire dela Abbazia, care va avea loc între Impărații Francisc Iosif, Wilhelm și Regele Carol.

Bulgarii și Evreii. Guvernul bulgar, după cum spune o știre venită din Sofia, prepară un proiect de lege pentru interzicerea cumpărării de proprietăți rurale în Bulgaria de către Evrei emigrați.

Regele Alexandru la mormântul tatălui său Milan. Regele Sârbiei se va duce la sfârșitul lui Ianuarie, anul următor, la mănăstirea Cruședol, Croația, pentru a se ruga și închina la mormântul tatălui său Milan. Regina îl va însoți. Banul Croației se pregătește să-i facă o pregătire frumoasă. Ziarele din Pesta zic, că la mormântul lui Milan, Regele Alexandru are să învețe multe lucruri.

DIVERSE

Păstrarea șuncilor afumate. Adese se întâmplă că șuncile sau alte cărnuri afumate se strică în parte sau cu totul. Ca să împedim aceasta, se recomandă împachetarea cărnurilor afumate în hârtie de pergament, care a stat timp de o oră în oțet ferbinte. Cărnurile astfel înfășurate se așează într-o lădiță, punând între ele cenuse și apoi închise bine în ea. Tot asemenea se pot păstra și cărnați afumați.

Cum alungăm rimele din oalele (răvarele) cu flori. Udăm pământul cu apă în care s'a fert foi de nuc. Amărâala apei alungă rimele la suprafață, de unde le putem ușor culege.

vin în ajutor, căci poate să vie chiar în această noapte să-ți ceară învoiala. După-ce i-a spus aceasta, i-a dat povața, că atunci când va veni, Sf. Ignat să nu răspundă, ci să lase pe Sf. Petru să-i răspundă la toate întrebările. Pe la miezul nopții se pomenesc că cineva strigă la fereastră: Dormi Ignate? Ear' Sf. Petru îi răspunde din casă că nu doarme. După aceasta Sf. Petru îl întreabă: cine este la fereastră? El răspunde, că este omul cel cu nouă porci vânduți și am venit să-mi dai învoiala, și îi mai propune și nouă întrebări, pe care dacă Sf. Ignat nu le va ghici, îi va lua ce-i e mai drag, ear' dacă va ghici, se lipsește de învoială. Apoi cel de-afară (necuratul) punând întrebările, Sf. Petru răspunde de-a rândul la fiecare și anume:

La 1-a întrebare: »Ghici ce e una?« Răspunde Sf. Petru: »Dela o fântână bună mulți oameni s'adapă.«

La 2-a. »Ghici ce e două?« — »Omul cu doi ochi vede bine.«

La 3-a. »Ghici ce e trei?« — »Săgeata cu trei tăișe săgeată bine.«

DELA REUNIUNILE NOASTRE

Reuniunea economică din Orăștie.

Avis membrilor reuniunii.

Membru reuniunii economice din Orăștie, cari doresc a-și procura prin comitetul reuniunii *sămânță de trifoiu*, garantat curată și pe un preț mai ieftin ca în comerț, sunt rugați a se adresa până cel mult 1 Ianuarie v. 1903 casarului reuniunii dl Valer Orbonaș. Tot d-sale se va adresa și cere-rile pentru altoi de plantat în primăvară.

Reun. rom. de agric. din ținutul Sibiiu.

Convocare.

Pe baza concluderilor comitetului central din 16 Decembrie 1902 și în conformitate cu §-ul 20 din statute, avem onoarea a convoca a *XIV-a adunare generală ordinară a Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului* în Bungard, pe Duminecă 28 Decembrie n. a. c. la 11 ore a. m.

PROGRAM:

1. Presentarea raportului general al comitetului central, al rațiociniilor pe anul 1901 și proiectul de buget pe 1903.
2. Alegerea unui membru în comitetul central.
3. Propuneri eventuale din partea membrilor.
4. Discurs despre cultura pământului după comasare.
5. Autenticarea protocolului ședinței. Sibiiu, 17 Dec. n. 1902.

Dem. Comșa,
president.

Victor Tordășianu,
secretar.

La a 4-a. »Ghici ce e patru?« — »Carul cu 4 roate merge bine.«

La a 5-a. »Ghici ce e cinci?« — »Mâna cu cinci degete cioplește bine.«

La a 6-a. »Ghici ce e șase?« — »Plugul cu 6 boi merge bine.«

La a 7-a. »Ghici ce e șapte?« — »Unde sunt șapte fete, e șezătoarea plină.«

La a 8-a. »Ghici ce e opt?« — »Unde sunt 8 voinici în casă, să nu bagi mâna pe fereastră, că o scoți cioantă.«

La a 9-a. »Ghici ce e nouă?« — »Nouă sunt cei nouă măscurei ai mei.«

Primind răspuns la toate cele nouă întrebări, cel de afară (necuratul) zice mâniaș: »Tu ești Domnul D-zeu«, la care Sf. Petru răspunde: »Da, eu sunt Domnul D-zeu și tu crepi drace de bărsu (de pădure).

Necuratul a și crepat, ear' Sf. Ignat a fost scăpat de Sf. Petru de încurcătura în care a ajuns.

Cucuruzul (Zea Mays).

(Porumbul, păpușoiul).

(Reproducerea interesă).

(Urmare).

Prepararea pământului.

Cucuruzul recere un pământ bine lucrat și adânc arat. Miriștea cerealei premergătoare să îngroapă cu plugul îndată după secere. Dacă ne este posibil, dăm o arătură adâncă încă înainte iernii. În primăvara următoare arăm din nou, pentru sămănat. Aceste trei arături vor contribui foarte mult la dezvoltarea mai puternică a cucuruzului și nu ne este permis a urma exemplul cultivatorilor, care pretind că pentru reușita cucuruzului este suficientă (în de ajuns) o singură arătură și și aceea foarte superficială.

Sămănatul.

Pentru sămănat vom alege grăunțele mai bine coapte de pe stiuțeți, cari sunt mai bine desvoltați. La cantități mici de sămăntă vom alege boabele dela mijlocul sau basa stiuțelului. Cu cât localitatea este mai rece, cu atât vom alege varietăți mai timpurii, care provin din țeri mai călduroase. Această sămăntă însă, vom cultiva-o cel mult trei ani, fiind că ea își însușește în curând proprietățile cucuruzului din localitate. Plantele tinere ale cucuruzului sunt foarte simțitoare contra gerurilor de primăvară, din care cauză și sămănatul se va amâna, până ce nu mai avem a ne teme de geruri de primăvară. Astfel în locurile mai călduroase putem sămăna deja în Aprilie, ear' în cele mai răcoroase în Maiu. Varietățile timpurii le putem sămăna chiar și prin Iunie cu succes. Pentru dezvoltarea lui, cucuruzul recere loc larg, prin urmare avem lipsă de sămăntă puțină. În Transilvania și Moldova este obiceiul a se sămăna prin împrăștiere cu mâna; în Muntenia din contra, în cele mai multe cazuri să samănă în rînd după plug. În cazul din urmă să cruță sămăntă și lucrările de întreținere sunt mult mai înlesnite. În tot cazul este mai favorabil a-l sămăna și la distanțe egale între rînduri. Aceasta o putem ajunge mai bine cu mașina de sămănat în rînduri, care așază boabele la distanțe egale în rînduri și totodată pune boabele astfel în pământ, că foile să desvoaltă în direcțiunea rîndurilor, așa că lucrările se înlesnesc foarte mult.

Mai mult lucru recere sămănatul după marcator. Aci după-ce pământul este bine mărunțit și netezit, se trag brasde de-a lungul și de-a latul câmpului și la punctele de întretăere al acestor brasde se pune cu sapa câte 3—4 boabe. Această brăsdare cu marcatorul recere multă atențiune, altcum rîndurile nu ies drepte și la distanțe egale. Îndepărtarea la care trebuie să fie o plantă de alta, depinde dela varietate și dela natura pământului. Într'un pământ mai slab și la varietăți mici, distanțele între plante va fi 50 cm. La varietăți mari și într'un pământ bun, gras, va fi 80 cm până 1 mtr. Cantitatea de sămăntă variază după modul sămănatului. Astfel când sămănam după marcator nu avem lipsă decât de 10—15 litri pe juger, în alte cazuri însă această cantitate se poate urca și până la 30 litri.

În locuri grase și unde umezeala nu lipsește, se poate cultiva printre cucuruz, mai ales dacă este sămănat cam rar, și alte plante, precum fasole oloagă, napi (sfecle), cartofi și bostani.

În multe locuri să samănă și cânepă printre cucuruz, mai cu samă pentru sămăntă. Aceasta nu este recomandabil, deoarece-ce umbra ce produce cânepa strică mai mult dezvoltării cucuruzului dimprejur, decât este folosul ce avem dela acea cânepă. Vom sămăna deci cânepa numai pe marginea cucuruziștelor, anume numai pe cea de miază noapte.

Lucrările de întreținere.

După-ce cucuruzul a dat în a treia foaie, trebuie prășit (săpat). Acest prășit nu are alt scop, decât a nimici burueana și în cas eventual a mai rări plantele. La noi în Transilvania este obiceiul foarte bun a grăpa cucuruziștea imediat înainte de prașila dintăiu.

Această operațiune înlesnește cel puțin pe jumătate munca ce o avem cu prașila (sapa) dintăiu. Bine înțeles, grapa scoate și multe fire de cucuruz (porumb), aceasta însă nu se resimte, deoarece-ee totdeauna să samănă mai des. Unde cucuruzul este sămănat în rînduri, prașila cu sapa se înlocuește prin cultivator, cu care se lucrează pământul de-a lungul rîndurilor și dacă plantele sunt și la îndepărtări egale în rînduri și de-a latul câmpului.

Înainte de a se ivi spicul să prășește a doua-oară, cu care ocaziune se și mușuroește și se răresc plantele, dacă au rămas prea dese. Mușuroitul are de scop a fixa mai bine plantele în pământ și totodată a da ocaziune, ca rădăcinile, care să ivesc din nodurile de jos ale paiului (rădăcini adventive) să ajungă mai curând în pământ, pentru ca să poată nutri planta.

Unde cultura este mai îngrijită, și acolo, unde prin prin cultura cucuruzului agricultorul voește să curețe pământul de burueni, nu se prășește numai de două-ori ci de 3—4 ori și chir și de 5 ori. În tot cazul, aceste lucrări trebuie să înceteze după înflorirea cucuruzului. Unde cucuruzul este sămănat în rînduri, mușuroitul îl putem executa cu plugul mușuroitor, care îl conducem printre rînduri, aruncând în dreapta și în stînga câte o brazdă. După acest instrument merge câte un lucrător care ridică plantele, care s'ar fi răsturnat, și totodată taie din buruenile rămase.

Cucuruzul suferă puțin de boale provocate prin ciuperci. Boala, care să ivește mai des este *tăciunela cucuruzului* (*Ustilago Maydis Tull*). Ea formează pe spic, pe cotor și stiuțete, niște umflături cât pumnul, pline cu un praf negru, care sunt semințele (sporii) ciupercii tăciunelui. Viața acestui burete este asemenea tăciunelui dela grâu și poate deveni stricăcios în mod simțitor numai atunci, când să ivește într'un grad foarte mare, ceea-ce se poate întâmpla numai în câmpuri unde se cultivă mai mulți ani dearîndul cucuruzul. Mijloace contra lui sunt: muiarea sămăntei într'o soluțiune de sulfat de cupru ca și la grâu. Ici-colea să mai ivește și un alt parazit anume: *Rugina* (*Puccinia straminis*), care produce, însă, foarte puțină pagubă.

De animale stricăcioase cucuruzul de asemenea suferă puțin, și numai până-ce este încă foarte tîner. Mijloace contra lor sunt multe, dar' sunt împreunate cu spese mari. Tot ce putem face este o cultură îngrijită și distrugerea buruenilor prin foc, pe a căror cotoară își depun insectele ouăle. Deasemenea vom întrebuița arăturile de toamnă, pentru-ca gerul de iarnă să poată nimici vermi existenți.

(Va urma).

Invitare la abonament.

„BUNUL ECONOM“

cea mai eficientă și totodată unica foaie
românească în felul ei

costă:

pe anul întreg	4 coroane,
pe jumătate an	2 „
pe un pătrar de an	1 „
Pentru România	15 lei pe an.

Abonamentele se plătesc înainte și se pot face cu prima zi a oricărei luni.

Administrația.

Medicul casei.

Apă pentru ochi. În medicina populară apele de ochi sunt întrebuințate la toate îmbolnăvirile ochiului. Acestea în cele mai multe cazuri nu sunt altceva, decât apă destilată în amestec cu ceva alcool (spirt) sau materii aromatice. De multe ori însă aceste ape pot face mai mult rău decât bine, fiind-că nu ori-care apă se potrivește la toate îmbolnăvirile ochiului. Mai cu seamă trebuie să ne ferim de medicamente așa-numite »secrete«, care nu putem ști ce conțin. Singurul medicul este în stare să ne spună, care dintre ape să folosim.

Apele pentru ochi produc mai ales la inflamațiuni o răcorire plăcută, micșorează scurgerea materiei dela ochi și moale materia ce s'ar fi învertoșat acolo.

Foarte mult se întrebuințează *apa de ochi a lui Romershausen*. Ea se folosește turnând din ea în apă atâta până-ce se turbură, apoi se spală cu ea ochii dimineața și sara. Această apă, cu tot prețul ei urcat, nu constă din altceva, decât din 1 parte ulei de fincen și 12 părți spirt, care ne-o putem procura din ori-ce apotecă mult mai ieftin. Afară de aceasta, această apă conținând și spirt, ea poate ajunge în ochi, unde produce iritațiuni. De aceea contra slăbirii vederii vom face mai bine a folosi pentru spălături teă de fincen.

Ca apă de ochi se mai folosește și *apa de trandafiri*, care nu merită a fi preferată apei curate obicinuite, decât cel mult pentru mirosul plăcut al ei.

Cea mai bună apă de ochi este *apa curată de izvor*. Numai să nu o folosim prea rece și mai cu seamă când ochii sunt înferbintiți.

În tot cazul înainte de a folosi vre-o apă de ochi, întocmai ca și la alifii și picături pentru ochi, să consultăm medicul și să nu ne lăsăm ademeniți de recomandările oamenilor necompetenți.

Advocatul poporului.

Bărbierii cu domiciliul stabil și cari sunt autorizați a lăsa sânge, vor face aceasta însă, numai după ordonanță medicală, pe care pentru a încunjuța vre-un neajuns, o vor păstra. Tot în acest scop își vor anunța numele în orașe la căpitanul orașului, ear' în provincie la prim-pretorul respectiv. (Ord. minist. de interne nr. 49.399 din 9 Noembrie 1876.)

Cu ocaziunea de înăpădări, surpări de dealuri și inundări fiecare locuitor al comunei este dator a da în mod gratuit ajutor pentru întreținerea comunicațiunii, ascultând de ordinele prim-pretorului. Lungimea drumului public o fixează prim-pretorul pentru fiecare comună în parte. În contra acestei hotăriri se poate apela la comitetul administrativ în curs de 15 zile dela înmanuarea ei. (Art. de lege I., §. 123 din anul 1890. — Ord. minist. de comunicațiune nr. 15.322., Capit. IV. din 1892.)

PENTRU MESERIAȘI

Pentru argintari. Cine voește să deosebească obiecte de argint veritabile, de alte obiecte imitate sau numai argintate, poate să urmeze în modul următor: Să ia o soluțiune de chromat de potașiu roșu și acid sulfuric, cu care atingme argintul, care are să fie examinat. Dacă obiectul e de argint curat, se produce la locul atins o pată roșie purpurie. Dacă cercetăm monete, radem cu un cuțit marginea monetei și o punem în soluțiune. Dacă moneda este veritabilă, marginea monetei se colorează roșu; în cas când nu apare aceasta culoare, moneda este falsă.

Pentru luminari. În timpul nou se caută lumini de seu și stearnă diferit colorate. Mai cu seamă lumini roșii sunt foarte căutate. Spre a le colora se potrivește mai bine pentru stearnă, rădăcina de alcana, sau dacă aceasta nu corespunde, carminzinober. Spre a colora seul roșu, se toarnă ferbinte peste rădăcina de alcana, și se obține astfel o culoare roșie închisă, care se poate face mai deschisă adăogând seu alb în cantități corespunzătoare. Pentru lumini de seu carminzinoberul este prea scump. — Galben se colorează seul adăogând ulei de palmi, rabarberin și aloin; albastru frecând seul cu ultramarină foarte fină; verde amestecând seul cu vitriol de aramă, disolvat în apă. Dacă nu se colorează bine seul, trebuie să adăogăm mici cantități de seu vechiu.

Pentru lăcățari, ferari, fauri. Bucăți de fer turnat, de o tărie considerabilă se prelucră mai bine, dacă pila și sfredelul se unge în continuu cu spirt de terpenin și dacă la sfredelire nu să proceda cu iuteală mare.

NOUȚĂȚI

⇒ AVIS ⇒

Domnii restanțieri cu plata abonamentului sunt rugați a-și achita datoria, ca să nu fim siliți a înceta cu trimiterea foilor mai departe.

Metropoliții noștri. O deosebită bucurie a cauzat tuturor Românilor împrejurarea, că după înmormântarea fericitului în Domnul Dr. I. Rațiu, a fost I. P. S. metropolitul român din Blaj, Dr. Victor Mihályi, oaspele I. P. S. metropolitului român din Sibiu, Ioan Mețianu, petrecând întreaga seară până la plecarea trenului. Fixăm acest moment, pe cât de firesc, pe atât de rar în zilele noastre, ca să servească de pildă bună tuturor alor noștri. În buna înțelegere între două biserici românești zace puterea noastră și vai de noi, dacă ne vom război între noi pentru credința în Dumnezeu.

Un nou inginer român. La polytechnicul din Budapesta a obținut diploma de inginer Dl Victor Mandea. Il felicităm.

Curs pentru văpsitori. Direcțiunea școlii superioare industriale de stat din Budapesta va deschide cu începutul anului viitor un curs special de șese săptămâni pentru văpsitorii de lână și postavuri, dacă se vor înștiința destui doritori. Planul de învățământ se poate vedea în biroul camerei de comerț. Înștiințările au să se facă în 8 zile. De curțir și mâncare au să se îngrijească cursiștii, instrucțiunea e gratuită.

Atragem atențiunea văpsitorilor noștri să se folosească de acest prilej pentru de a-și înmulți și perfecționa cunoștințele.

Țeran sculptor. Ministrul de comerț Láng Lajos, la propunerea vicecomitetului Fialka din Lugoj, a acordat tinărului țeran român din Berliște, Iuliu Bosioc, un stipendiu lunar de 60 cor., trimițându-l la școala industrială de stat din Arad, ca să se perfecționeze. Tinărul Bosioc, care de altfel a fost tăietor de lemne, s'a distins la expoziția din Vêrșet prin niște admirabile obiecte sculptate în lemn.

Talentul acesta rar a impus tuturor vizitatorilor expoziției și atrăgându-i-se atențiunea ministrului Láng, acesta a dat mână de ajutor vrednicului băiat român, care promite să devină un industriaș-artist de renume.

Avis meseriașilor români. Învățătorul George Zaharie din Intorsura-Buzău atrage atențiunea meseriașilor români (deosebi a croitorilor, măsarilor, cismarilor, și ferarilor) asupra comunei Buzae cu centrul Intorsura-Buzău, în care nu este nici un măestru adevărat, ci numai câțiva cârpaci, și unde măestri harnici ar putea să-și asigure viitor frumos. Comuna constă din 1100 familii române (exceptie câțiva jidani).

Șapte oameni arși de vii. În Hunedoara earăși s'a întâmplat o mare nenorocire la turnătorii de fer de aeolo. Lunea trecută explodând gazurile dela un cuptor de topit fer a ars în mod oribil șapte din lucrători. Vaetele bietelor victime mutilate și arse a produs o mare panică între cei dela fabrică. Până acuma nu știu câți au mai rămas în viață din bieții nenorociți.

Comune noue. Ministrul de interne a conces, că Porumbacul-superior (comit. Făgăraș) să se constituie în două comune: cel de ră-ărit cu numele »Porumbacul-vechiu«, cel de apus »Porumbacul-nou«.

Sinucidere. Francisc Kőrpataki (mai înainte Steinbach), amplotat la gara din Sibiu, Joia trecută s'a culcat pe rali în calea unei locomotive. Roatele locomotivei l'au decapitat. Se crede că nenorocitul a comis acest fapt într'un acces de nebunie.

Foc în Hunedoara. Duminica trecută, noaptea a ars arestul dela casa orașului. Se crede că focul a fost pus de către niște țigani, ce erau acolo deținuți.

Victimile gerului. În comuna Blăjeni, în fostul comitat al Zarandului, Marți dimineața au fost găsiți degerați în corturile lor 18 țigani.

Moarte dintr'un sloiu de gheață. Fica de trei ani a unui căpitan din Nord-Schleswig rupsese un sloiu de gheață dela un scoc și-l topise în gură. Cuiënd după aceasta s'a îmbolnăvit copila și cu tot ajutorul dat de medic, ea a murit între simptome de înveninare. Se vede, că apa, din care s'a format sloiul, a conținut și materii otrăvitoare.

Țarul și studenții. Se depeșează din Petersburg. Țarul din incidentul zilei sale onomastice a trimis o depeșă ministrului seu de interne Plehve, în care agrățiază 58 de studenți expulsați în Siberia, ordonând să-i trimită imediat acasă.

9 ani în temniță fiind nevinovat. Zilele acestea a fost eliberat din temnița dela Kassel, Iacob Bohrein, care fusese osândit la temniță pe viață pentru-că ar fi omorât pe proprietăreasa Makler, la care ședea și care-l dăduse afară din casă pentru-că nu plătise chirie. Acum s'a dovedit că nu el a omorât pe proprietăreasa, ci a omorât-o bărbatul ei, care era de altfel despărțit de ea. Bărbatul el însuși s'a dus la tribunal alaltăeri să facă această mărturisire.

Mort de turbare. În zilele trecute a murit în spitalul din Lugoj I. Csordás, pe care-l mușcase mai de mult un câne turbat. A fost dus la institutul Pasteur din Budapesta, dar' n'a fost pe deplin vindecat. Intors acasă peste câteva săptămâni l'au apucat furiile și după chinuri și suferințe de o săptămână, a murit.

Biblioteca „Bunul Econom”.

Au eșit de sub tipar până acum broșurile:

1. Nutrețurile ierboase, cositurile (fēnațele) prepararea fēnului și pășunile.
  2. Economia porcilor, oilor și caprelor.
  3. Sēmēnța plantelor agricole și sāmānatul lor.
  4. Ingrijirea plantelor agricole în cursul vegetațiunii și recolta cerealelor.
  5. Zootechnia generală (Creșterea, nutrirea și ingrijirea animalelor domestice).
  6. Agrologia (Cunoașterea pāmēnturilor agricole).
  7. Agricultura generală [Lucrarea pāmēntului. Plugul, grapa, tăvălugul și alte instrumente de măruntit pāmēntul].
  8. Ingrășămintele [sau gunoarea pāmēnturilor] și Irigațiunile [udarea pāmēnturilor].
  - 9—10. Prāsirea paserilor de casă [galițe, hoare]. Găinile, curcile, găinușele [bibilicele], găștele, rațele, porumbii [porumbii].
- Prețul unei broșuri este 30 fileri (pentru România 50 bani).

Se pot comanda la administrația »Bunul Econom«, la librăria W. Krafft în Sibiu la administrația »Tribuna Poporului« în Arad și la librăria Archidieceșană în Sibiu.

Revēnzătorilor se dă rabat potrivit.

CALENDARUL ECONOMIC.

Ce se facem în Decembrie?

La câmp. Câtă vreme pāmēntul nu este acoperit cu zăpadă și nu este înghețat, urmăm cu arăturile pentru sēmānăturile de primăvară. Locul arat nu-l vom grăpa, ca să se frăgezească mai bine. Cărām gunoii pe locuri, unde îl împrăștiem îndată, ca mustul din el să se strecoare deopotrivă în pāmēnt. Vom căuta a-l îngropa cât de curēnd în pāmēnt.

Pe fēnațe și pășuni în zile trumoase vom risipi mușuroaele și scoatem mărăcinii și spinii cu rădăcină cu tot. Acuma avem timp a face șanșuri pentru scurgerea băltoacelor și a astupa gropile cu pāmēnt.

În grădina de pomi curățim tulpinele și ramurile pomilor de coaje uscată, și de mușchi, care adăpostesc insecte vătămătoare și ouăle lor. Pāmēntul în jurul trunchiului îl săpăm și îl facem în formă de farfurie (blid), ca apa provenită din zăpadă și ploae să se scurgă la rădăcină. Să nu uităm a face un adăpost din mărăcini paserilor mici, cărora le presărăm mănăncare, când pāmēntul este liber de zăpadă. Ele se dedau la grădina noastră și ne culeg milioane de ouă de insecte, cari s'ar hrăni

vara viitoare din frunzele și florile pomilor nostri.

Pentru grădina de legumi curățim și alegem sēmīnțele pentru primăvara viitoare. Dacă permite timpul, săpăm pāmēntul și îl gunoim.

În grajdurile vitelor astupăm toate gurile păreșilor să nu intre frigul în ele, altcum vitele mănăncă prea mult fēn. Să ne ferim însă de căldură prea mare și de aer stricat, cari amēndouē sunt foarte vătămătoare pentru sănătatea vitelor noastre. Curățenia cea mai mare trebuie păzită atât ce privesc corpul lor cât și în grajdurile lor.

Galițele le vom ținea la căldură, dacă voim să ne oaue și să nu intre prea slabe în primăvară. Și aci trebuie să grijim de o curățenie exemplară. Este bine a le da pe zi odată ceva cald de mănăncare.

Cursul pieții din Budapesta

— în 22 Dec. 1902 n. —

	per 50 klg.
Grâu	cor. 7:80 până la 8:50
Sēcără	6:45 „ „ 6:75
Oz	5:60 „ „ 5:95
Meiu	5:75 „ „ 6—
Ovēs	6:40 „ „ 6:65
Cucuruz nou	5:30 „ „ 5:45
Cucuruz vechiu	6:40 „ „ 6:50
Rapița	10.— „ „ 10:50
Grāsime	69— „ „ 69:50
Slānină	56— „ „ 57:50
Prune uscate	13— „ „ 19:50
Lictar	15:50 „ „ 17:50
Lucernă	52— „ „ 58—
Trifoiu roșu	54.— „ „ 68—

Tērgurile din Ungaria, Transilvania și Bānat.

Dela 1—6 Ian. n. 1903.

1. Alparet. Arghet. Mociu.
2. Macfalēu.
3. Apoldul mic.
6. Kezdi-Oșorheiu. Chișineu. Debreșin (!).

Cālindarul vechiu și nou a săptămānei.

Dum. 28 d. Rusali, ev. Luca, g. 3, v. 6.

Dum.	15 Muc. Elefterie	28 Prunc. n.
Luni	16 Prorocul Aggeu	29 Ep. Toma
Marți	17 Prorocul Daniil	30 David
Merc.	18 Muc. Sevastian	31 Silvester
Joi	19 Muc. Bonifatie	1 An. 1903
Vineri	20 Muc. Ignatie	2 Macarie
Sāmb.	21 Muc. Il'ana	3 Genevea

POSTA REDACTII.

Abon. 856 în Cața. V'am recomanda în loc de acaț a folosi gledicia, care nu se întinde așa ca acela și este mult mai frumos și se poate înpleti mai ușor. Nu Vē recomandăm a sēmēna sēmēnța la locul destinat, căci tinerele plante trebuie cu deosebită grije tratate în primul an. Plante de 1—2 ani le puteți procura gata pentru formarea gardului viu pe un preț foarte mic. Adresați-Vē pentru oferte la V. Mühle negustor de sēmīnțe și plante în Timișoara. Câți kilometri de gard viu aveți trebuință, dacă voii a cumpēra un hechtoltru de sēmēnță de acaț?

Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**

Redactor-responsabil: **Aurel P. Barcianu.**

In Orăștie
se află de vânzare
O BARBIERIE
completă, cu un preț foarte
eftin.

A se adresa la administrațiu-
nea „Bunul Econom“.

(121) 8—

La cerere prelimi-
nar-gratuite! **PICTOR** La cerere prelimi-
nar-gratuite!

de

Icoane bisericești
LAJOS JÄGER

(28) în Orăștie (Szászváros) Piața-mare Nr. 2. (15—20)
In casele unde se află *Perceptoratul și Pretura.*

Execută reparaturi de altare.
Pregătește: icoane, table de trafici, de
crisme, firme, etc. lucrate în uleu.
Portrete după fotografie, în mărime naturală.

Prețuri moderate.

Se află de vânzare
(32) 21—

Casă Wertheimiană
mare cu două uși nr. 8.
Prețul 250 floreni.

A se adresa la
Administrația „Bunul Econom“.

Se aduce la cunoștința publică, că în
(46) HUNEDOARA (PIAȚA-MARE) 22—
s'a deschis o
Tipografie,
Librărie și cu un Deposit de tipă-
rituri sub numele:
„IDEAL“
Institut tipografic în Hunedoara.
Tipografia primește ori-ce fel de lucrare tipografică.
Serviciu prompt.
Executare cu acurateță și ieftină.

La
„Pannonia“
Cafenea și Restaurațiune
din Orăștie
1 litr. Pelin costă 50 cr.

„ARDELEANA“
insti-tut de credit și de economii societate
pe acții.

**Sedlul: Orăștie, în casele
proprii.**
Fondată la anul 1885.

Capital soc.: 500.000 e. Fonduri: 350.000 e.
Starea depunerilor : peste 2,000.000 e.
Se primesc: **Depuneri spre fruc-**
tificare, dela particulari cu 5%
fără anunț, cu 5 1/2% cu anunț;
ear' dela corporațiuni culturale cu
6% interese.

Darea de venit după interese o
solveste institutul separat.

Depuneri și ridicări făcute prin
postă se efectuesc cu **reîn-**
toar-
cerea postei.

(48) 36— Direcțiunea.

Sâmbătă în 4 Octomvrie n. a. c.
s'a deschis
Baia de Vane
și Aburi
în Orăștie, Str. faurilor Nr. 8.

Scalde de aburi, pentru domni se
pot lua: Mercuria și Sâmbăta d. a.
dela 2—8 ore. Duminica a. m.
dela 6—11 ore, ear' d. am. dela
2—6 ore numai cu 50 fil.

Scalde de aburi, pentru dame se
pot lua: Joi d. a. dela 2—8 ore.

Scalde de vane se pot lua în toată
ziua dela 6 ore a. m. până la 8 sara.

PREȚURI DE SCALDĂ:
1 scaldă de aburi 1 cor., pentru șco-
lari 80 fil., 1 scaldă de vană 80 fil.,
12 scalde de aburi în abonament
10 cor., 12 scalde de vane în abo-
nament 8 cor.

Rugându-mă pentru frecuentare cât
de deasă, semnez, cu toată stima

(113) 12—12 **S. Birtler.**

Cuțite
de bucătărie

Mașini de Alexanderwerk
pentru tocat carne.

Prețul în coroane!

	R	RR	S	SS	U	UU	T
Mărimea	1/2	3/4	1	1	1 1/4	1 1/4	1 3/4
Toacă în o minută klg.	5:40	7:86	9:—	8:50	13:88	15:80	29:50
1 bucată mașină	K 5:40	7:86	9:—	8:50	13:88	15:80	29:50
1 cuțit de rezervă	K —:70	—:—	—:80	—:80	—:—	—:—	—:—
1 placă gărită de res.	K 1:—	—:—	1:50	1:50	—:—	—:—	—:—

Mașina T este provăzută cu roată.

	Lungimea tășului	17	19	21 cm.
Fiecare bucată, care s'ar dovedi ca prea tare sau prea moale la în- trebuințare, se schimbă cu alta.	Figura 1	K —:—	—:72	—:86
	„ 2	K —:56	—:68	—:80
	„ 3	K —:56	—:68	—:80
	„ 4	K —:64	—:76	—:90

Cuțite cu garanție pentru
fiecare bucată.

(136) **CAROL F. JICKELI, SIBIU** 3—

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta

Nu e mijloc secret

vindecă și înviorază

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune
rării, că acest aparat
(123) de 20

e a se da împreju-
vindecă boale vechi
de ani. 8—26

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fiuturi de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poștei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normă a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care in decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde o i-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoarece „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja estinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor.

folosibil la morhuri cari nu sunt
mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la copii și femei de
constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul
strada Kálmán.

„AGRICOLA“

însoțire economică de magazin și anticipații

7—27

și-a început activitatea
în piața din

(104)

HUNEDOARA.

Cancelaria însoțirii se află în piață: casele Doamnei
vęd. POPOVICI.

Magazinul însoț. se află în piață: casele MÁTYÁSFFY.

Insoțirea „Agricola” cumpără și vinde produse
agricole, cu deosebire: grâu, cucuruz, ovės, țărițe, etc.

Vinde bucate pe credit (pe așteptare). Acoardă avansuri
pe bucate, efecte și prețioase (giuvaericale).

Primește aurării și argintării în afaceri de lombard
și ia acoperire de conturi-courente.

Primește depuneri spre fructificare cu 6%.

Mijlocește împrumuturi de bani pe amortisație.

Mijlocește asigurări pe viață și contra focului.

Vinde unelte și mașini agricole chiar și pe plă-
tiri in rate.

In sfirșit îngrijeste ori-ce afaceri comerciale de intermediare.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curtii Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.

(52)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

39—52

Mai eftin ca ori unde!

Tot felul de manufactură pentru trebuințele casei.

Mai eftin ca ori unde!

Bumbac de țesut și ață de urzit

din fabricile cele mai renumite!

Mai eftin ca ori unde!

Haîne de călșeri de vânzare sau de dat împrumut.
Comandele se execută repede și cu prețuri foarte moderate.

Prăvălia „La Românce” a lui ION LAZAROIU
în Orăștie (Szászváros)

(122)

9—20